

Дмитро ЯВТУШОК

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Полтавський університет економіки і торгівлі

Науковий керівник

Олена АРТЮХ-ПАСЮТА

кандидатка економічних наук, доцентка

Полтавський університет економіки і торгівлі

ДЕТЕРМІНАНТИ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНИХ РЕСУРСІВ: ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ, КАТЕГОРІЇ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Для здійснення виробничої та господарської діяльності підприємств різних форм власності та галузей економіки використовуються матеріально-технічні ресурси, які складають важливу частину їх активів. У національній та міжнародній економічній практиці питання ресурсів залишається одним із найактуальніших, оскільки економічна стабільність як глобальної економіки, так і окремих країн, залежить від ефективності пошуку, використання, переробки та оновлення ресурсів.

Низька економістів займаються питаннями вдосконалення обліку та контролю матеріально-технічних ресурсів. Кожен із них пропонує своє бачення вирішення проблеми. Дослідження вказують на наявність низки невирішених і суперечливих питань щодо сутності та класифікації матеріально-технічних ресурсів, які впливають на ефективність управлінської діяльності та облікових процесів. Серед цих проблем - різне трактування понять «ресурси», «активи», «виробничий потенціал» та відмінності у підходах до їх класифікації.

Деякі аспекти обліку, контролю та аналізу ефективності використання матеріально-технічних ресурсів на підприємствах потребують подальшого вивчення та уточнення. Зокрема, необхідно досліджувати питання вартісного оцінювання ресурсів в умовах інфляції, адекватного їх відображення у податковому та бухгалтерському обліку, а також врахування технологічних і економічних особливостей цих активів. На підприємствах може бути значний обсяг різноманітних виробничих ресурсів, які мають різні властивості та функції. Деякі з них споживаються повністю, інші змінюють свою форму або залишаються незмінними, входячи до складу кінцевої продукції або сприяючи її створенню, не змінюючи власних фізичних характеристик. Тому класифікація матеріально-технічних ресурсів є важливим аспектом організації обліку, оскільки вона дозволяє приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо їх ефективного використання.

У фаховій літературі найчастіше виділяють кілька типів класифікації виробничих ресурсів, які ґрунтуються на різних критеріях: економічному (за призначенням і роллю ресурсів на різних етапах операційного циклу),

технічному (за технічними характеристиками), сфері діяльності підприємства, а також за способом включення у собівартість продукції (основні та допоміжні ресурси).

Класифікувати матеріально-технічні ресурси належить за ознаками, які враховують економічний зміст, місце розташування, наявність на підприємстві, залишки на початок і кінець періоду, взаємозв'язок із балансом, ступінь ліквідності, обсяг, сферу використання, склад та структуру. З логістичної точки зору більшість науковців поділяє запаси на виробничі та товарні, які, у свою чергу, розподіляються на поточні, підготовчі (буферні), гарантійні та страхові.

Враховуючи результати аналізу, авторами було запропоновано узагальнену класифікацію матеріально-технічних ресурсів, яка об'єднує найважливіші ознаки та види, що сприяють ефективному управлінню виробничими ресурсами та дозволяють своєчасно приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Перша класифікаційна ознака ресурсів - за їх складом. До цієї групи належать: матеріальні, технічні, фінансові, природні, трудові (кадрові), організаційно-технологічні, інформаційні, нематеріальні та енергетичні ресурси.

Друга класифікаційна ознака визначає ресурси за їх місцезнаходженням. Це можуть бути: складські ресурси - ті, що знаходяться на складах підприємства; ресурси у виробництві - які перебувають у процесі обробки; ресурси у дорозі - продукція, відправлена споживачам, але ще не отримана.

Третя ознака - за рівнем наявності ресурсів на підприємстві. Виділяються нормативні та понаднормові виробничі ресурси.

Четверта класифікаційна ознака визначає ресурси за правом власності. Вони можуть бути: власні, позикові та залучені.

П'ята ознака класифікує ресурси за приналежністю до балансу: балансові ресурси - ті, що належать підприємству і відображаються у його балансі; позабалансові ресурси - ті, що знаходяться у підприємства, але не належать йому.

Шоста класифікаційна ознака стосується ступеня ліквідності ресурсів: ліквідні ресурси - ті, що легко можуть бути перетворені на грошові кошти без значних втрат вартості; неліквідні - ресурси, які складно або неможливо швидко реалізувати без втрат їхньої первісної вартості.

Ці класифікації допомагають краще розуміти та управляти ресурсами підприємства, забезпечуючи ефективність його роботи [1, с. 20-28].

Сучасний етап розвитку світової цивілізації, що характеризується переходом до інформаційного суспільства, суттєво впливає на роль матеріально-технічних ресурсів. У цьому контексті інновації, знання та наука стають ключовими факторами, які сприяють економічному розвитку, а ефективне використання матеріально-технічних ресурсів значно підвищує конкурентоспроможність підприємств. Одним із важливих аспектів цього процесу є вдосконалення методики оцінювання матеріально-технічних

ресурсів, що спрямоване на раціональне управління ресурсами та оптимізацію їх використання.

Основні характеристики процесу оцінювання наведено на рисунку 1.



Рисунок 1 – Основні характеристики процесу оцінювання матеріально-технічних ресурсів

Джерело: складено авторами за [2; 3]

Отже, правильне оцінювання матеріально-технічних ресурсів дозволяє керівництву підприємства здійснювати раціональне планування та контроль за використанням ресурсів, що сприяє оптимізації витрат і підвищенню рентабельності.

Ключовими аспектами правильного оцінювання є: **стабільність та послідовність**: використання стабільної методології оцінювання дозволяє порівнювати фінансові показники за різні звітні періоди та між підприємствами різних галузей, що підвищує прозорість і точність даних; **професійна логіка бухгалтера**: при здійсненні оцінки важливо, щоб бухгалтер керувався не лише правилами, а й професійним розумінням економічної ситуації та логікою, що дозволяє вибрати найбільш доцільні методи; **вплив на показники діяльності**:

неправильне оцінювання може призвести до викривлення фінансових показників, зокрема собівартості, амортизації та податкових зобов'язань, що суттєво вплине на загальний фінансовий результат підприємства.

Список використаних джерел

1. Гуменна-Дерій М. В. Консистентний підхід до класифікації ресурсів в умовах інформаційно-облікового простору. Стан і перспективи розвитку бухгалтерського і управлінського обліку умовах глобалізації : колективна монографія ; за наук. ред. д. е. н., проф. Задорожного З.- М. В. Тернопіль : ВПЦ «Університетська думка», 2020. С. 20-28.

2 Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». URL: <https://www.youtube.com/watchwPw>.

3. Стандартизація оцінки в світі. Ч. 2. Міжнародні стандарти оцінки. 27.04.2017 р. URL: <http://afo.com.ua/uk/news/2-general-assessment/1073-part-2-international-valuation-standards>.

CHEN XINMENG

*student of higher education, specialty 073 "Management"
Sumy National Agrarian University*

Research supervisor:

Karyna BURYK
assistant

Sumy National Agrarian University

ADMINISTRATIVE MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE: A CASE STUDY OF HUAWEI TECHNOLOGIES CO. LTD

Administrative management aligns an enterprise's resources, processes, and operations with strategic goals, ensuring smooth operations and adaptability. Huawei Technologies Co. Ltd. exemplifies effective administrative management by integrating planning, organizing, leading, coordinating, and controlling across global operations. This model allows Huawei to maintain operational efficiency and strategic alignment in a competitive market.

Huawei's administrative management draws from classical theories, such as Henri Fayol's five management functions. Strategic planning plays a crucial role, with Huawei allocating over 10% of its revenue to research and development (R&D) in 5G and artificial intelligence (AI) to stay ahead of technological trends [1]. Organizing operations efficiently through a hybrid model—combining centralized strategy with decentralized decision-making—ensures responsiveness across regions[5, p. 54].

Leadership fosters innovation through continuous learning and employee empowerment. Huawei's leadership programs encourage initiative, supporting the